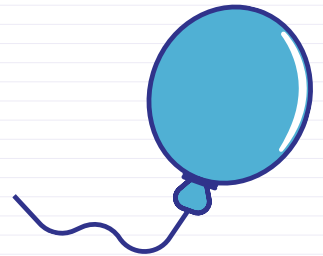

Mega ~~mediawijs~~ werkboek

DE SCHAAAL
— VAN —

M
U

naam:

klas:

Wat weet jij over het internet

Weet jij dat cookies op het internet niet veel weg hebben van koekjes uit de keukenkast?

Dat Google je misschien beter kent dan je eigen mama?

En dat 1 emoji soms meer zegt dan 1000 woorden?

Ja hoor!

Cool 👍 Dan ben jij nu al mega(media)wijs! Maar kan je ook alle opdrachten in dit boekje? #challengeaccepted!

Uhhmm... Niet echt

Da's oké! Met de opdrachten in dit boekje ben jij straks mega(media)wijs. Laten we er snel aan beginnen!

DE SCHAAL
— VAN —

colofon

Het **MegaMediawijs Werkboek** is een initiatief van Mediawijs en Ketnet, i.k.v. **De Schaal van M.**

Inhoud:

Mediawijs

Vormgeving:

Uncompressed

Copywriting:

Frie Van der Planken

Voor meer info:

www.deschaalvanm.be

inhoud

Wat weet jij over media	2
Inhoudstafel	3
#1 Mijn online profiel	4
⚡ Vul het vriendenboekje in	4
⚡ Ik heb ooit al eens ...	5
#2 Weetjes over sociale media	6
⚡ Welke sociale media ken jij	6
⚡ Oké of niet oké	7
#3 Veilig online	8
⚡ Hoe sterk is jouw wachtwoord	8
⚡ Hoe veilig surf jij	9
#4 Zoeken en vinden	10
⚡ Zo vind je wat je zoekt	10
⚡ Ben jij een online speurneus	11
#5 Overall reclame	12
⚡ Reclame gespot	12
#6 Al die emoji's	14
⚡ Emojiraadsels	14
⚡ Emoji's en afkortingen	15
#7 Programmeren en gamen	16
⚡ Pijltjes trekken	16
⚡ Jouw gameprofiel	17
#8 Super (media)wijs	18
⚡ Maak een mediawijze GIF	18
⚡ Mediapuzzel	19
Tien dingen om te onthouden	20

Vul het vriendenboekje in

Wie ben jij online?
En wat vind je het leukst?
Vul het vriendenboekje in!

Dit doe ik graag online

(kruis aan)

- chatten met vrienden
- videobellen met familie
- gamen
- foto's maken en/of delen
- filmpjes maken en/of delen
- gewoon surfen
- huiswerk maken 😊

Mijn naam:

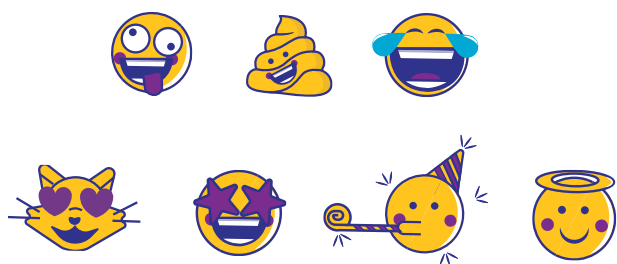
Online heet ik:

(teken hier je eigen emoji)

A. M...

Deze emoji past helemaal bij mij

(omcirkel je antwoord)

Dit is mijn favoriete app

(omcirkel je antwoord)

Snapchat

Instagram

YouTube

TikTok

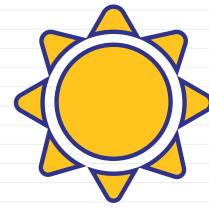
Maak je eigen vriendenboekje!

Scan de QR-code of surf naar www.deschaalvanm.be/werkboek2 en print deze pagina.

Ik heb ooit al eens...

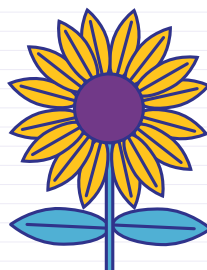

Wat heb jij al allemaal gedaan op het internet? **Omcirkel het juiste icoontje.**
Speel je met een klasgenootje? Lees dan elk om beurt een vraag voor en steek je duim omhoog of omlaag.

Ik heb ooit al eens ...

- / iets opgezocht op Google.
- / naar Karrewiet gekeken.
- / iets engs gezien online.
- / mijn naam als wachtwoord gebruikt.
- / een vlog gemaakt.
- / meegedaan met een internet challenge.
- / mijn profiel op privé gezet.
- / iets gekocht op het internet.
- / een app geïnstalleerd.
- / reclame gezien online.

Welke sociale media ken jij?

Weet jij over welke sociale media het hier gaat? **Verbind de logo's met de beschrijving.**

Heb jij al een profiel op sociale media? Wist je dat dit in België eigenlijk pas mag vanaf 13 jaar?

TikTok

Instagram

Facebook

Snapchat

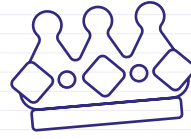
Deze app gebruik je om **filmpjes** te delen waarin je zingt, danst of playbackt. Vooral kinderen en jongeren zijn er fan van.

Foto's sturen naar je vrienden, **die bliksemsnel weer verdwijnen?** Dat doe je via deze app! Je kan ook leuke filters toevoegen aan je foto, zoals hondenoren of een bloemenkrans.

Hier kan je **enkel foto's of video's** delen. Daarbij kan je dan een leuk tekstje, emoji's en natuurlijk hashtags plaatsen!

Het allerbekendste én grootste sociaal netwerk. Hoewel het niet zo populair meer is bij de jeugd, **telt het nog altijd de meeste gebruikers** van alle sociale media.

Oké of niet oké

Ook online is er een 'etiquette'. Ofwel: de netiquette!
Hoe gedraag jij je op sociale media en het internet?

Geef je mening! (omcirkel de juiste duim)

Je denkt best 2 keer na voor je iets online zet.

Online mag je wel eens lachen met mensen.

Je mag niet ongevraagd een foto van iemand online zetten.

Online doen mensen zich beter voor dan in het echt.

Het is oké om vriendschapsverzoeken
te aanvaarden van mensen die je niet kent.

Hoe sterk is jouw wachtwoord?

Een sterk wachtwoord is als het sleuteltje op je dagboek: onmisbaar! Het zorgt ervoor dat niemand zomaar binnen kan in jouw computer of profiel.

5 tips voor een sterk wachtwoord

- Hoe langer, hoe veiliger. Een wachtzin is ideaal!
- Combineer (kleine en grote) letters, cijfers en leestekens.
- Gebruik niet enkel één woord of één naam.
- Schrijf je wachtwoord nooit op.
- Verander je wachtwoord regelmatig.

Extra tip

Wist je dat je ook spaties kan gebruiken in je wachtwoord? Bijna niemand doet dit. Daarom zijn wachtwoorden met spaties nog moeilijker te kraken!

Wat is een wachtzin?

Een wachtzin is letterlijk een zin in plaats van een woord. Extra veilig én handig, want een zin kan je makkelijker onthouden! Bedenk bijvoorbeeld iets dat je elke week doet, zoals *ZondagGalkAltijdNaarDeChiroOm14uur!*

Verzin **3 onkraakbare wachtwoorden**, waarbij je rekening houdt met bovenstaande tips. Bedenk ook minstens 1 wachtzin:

Hoe veilig surf jij?

Sommige dingen doe je beter wel of net niet op het internet.

Wat is volgens jou oké? Kleur het vierkantje groen.

Wat lijkt je geen goed idee? Kleur het vierkantje rood.

- Je adres geven aan iemand die je niet kent.
- Je locatie delen, zodat iedereen kan zien waar je bent.
- Je profiel op privé zetten.
- Klikken op "Je hebt een smartphone gewonnen!".
- Je niet afmelden als je de schoolcomputer hebt gebruikt.
- Je cookies verwijderen.

Wat zijn cookies?

Cookies zijn kleine bestandjes die een website op jouw computer zet. Zo kan de website informatie bijhouden over je surfgedrag. Dankzij cookies hoeft je je wachtwoord niet 100 keer in te geven, maar tegelijk kunnen websites wel veel over jou te weten komen zoals hoe je je gedraagt op een website, wat je zoekt, wat je leuk vindt ...

Zo vind je wat je zoekt

WOW! Wist jij dat er op het hele internet meer dan 1,2 miljard websites bestaan? Hoe vind je tussen al die websites dan precies wat je zoekt? Heel simpel: met zoekmachines!

Ken jij deze zoekmachines?

Verbind het logo met de beschrijving.

www.duckduckgo.com

www.google.com

www.ecosia.com

- De populairste zoekmachine van de hele wereld.
- Deze zoekmachine houdt informatie over jou bij, om beter te weten waar je naar op zoek bent.
- Deze zoekmachine vindt jouw privacy heel belangrijk. Daarom houdt ze geen info bij over jou en alles wat je opzoekt.
- Dingen opzoeken en tegelijkertijd het milieu helpen? Het kan! De makers van deze zoekmachine planten 1 boom voor elke 45 zoekopdrachten.

Superhandig: WikiKids

Om informatie op te zoeken, kan je ook een online encyclopedie gebruiken. Wikipedia is daar het bekendste voorbeeld van. Maar wist je dat er ook een versie voor kinderen is?

Surf maar eens naar www.wikikids.nl

Ben jij een online speurneus?

Heb je een vraag? Het internet weet raad! Zoekmachines kunnen je héél veel informatie geven. Maar veel hangt af van jouw zoekopdrachten.

Doe de test!

1 Welke zoekopdracht geeft de meeste resultaten? En welke de minste? Rangschik van 1 tot 3.

- Olifant Afrika
- Afrikaanse Olifant
- Olifant

2 Je wil weten hoeveel Afrikaanse olifanten er nog in het wild leven. Welke zoekwoorden tik je best in?

- Hoeveel Afrikaanse olifanten
- Aantal Afrikaanse olifanten in wild
- Hoeveel Afrikaanse olifanten leven er nog in het wild?

3 Typ het woord *konijn* in een zoekmachine in.

- a. Hoeveel resultaten krijg je?
- b. Hoeveel seconden had de zoekmachine daarvoor nodig?
- c. Krijg je andere resultaten bij een andere zoekmachine?
- d. Wat zijn de verschillen tussen beide zoekmachines?

Google kent je goed

Wist je dat Google onthoudt waar je naar zoekt en naar welke websites je surft? Die informatie gebruikt Google om je zoekresultaten te tonen die het best bij jou passen. Vind jij het fijn dat Google informatie over jou verzamelt?

Reclame gespot

Soms zie je een advertentie en weet je: da's reclame! Maar op andere momenten is reclame heel onopvallend. Misschien maakt je favoriete vlogger of influencer ook wel reclame voor iets?

Product:

Hoe weet je dit?

.....

.....

.....

.....

Product:

Hoe weet je dit?

.....

.....

.....

Product:

Hoe weet je dit?

.....

.....

Product:

Hoe weet je dit?

.....

.....

Product:

Hoe weet je dit?

.....

.....

.....

.....

⚡ Emojiraadsels

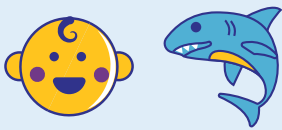
Wat als je alleen nog maar in emoji's mocht praten? Zou jij dat kunnen? Vast wel, want je kan meer zeggen met emoji's dan je denkt! **Kan jij raden welk kinderliedje deze emoji's uitbeelden?**

Tip: K3

Tip: #LikeMe

Tip: Do Do Do

Tip: Wat een wonder

Tip: paddenstoel

⚡ Emoji's & afkortingen

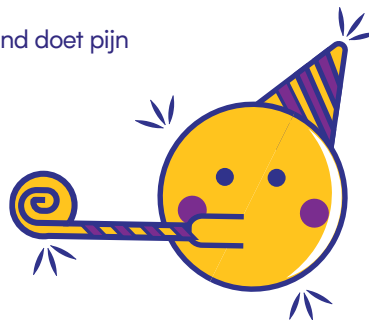
Emoji's, afkortingen ...
Op het internet praten we vaak anders dan in het echt.

Weet jij wat deze emoji's betekenen?

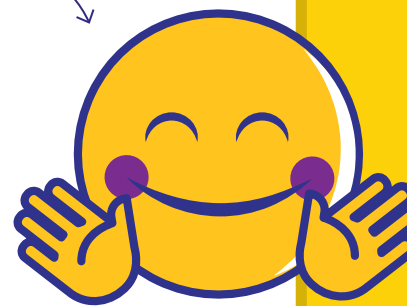
Omcirkel het juiste antwoord.

- Goed bezig
- Ik ga u slaan
- Mijn hand doet pijn

- Feest
- Confetti
- Ik ben gelukkig

- Knuffel
- High five
- Ik ben gelukkig

En wat met deze afkortingen?

Schrijf ze voluit.

WRM?

.....

KWN

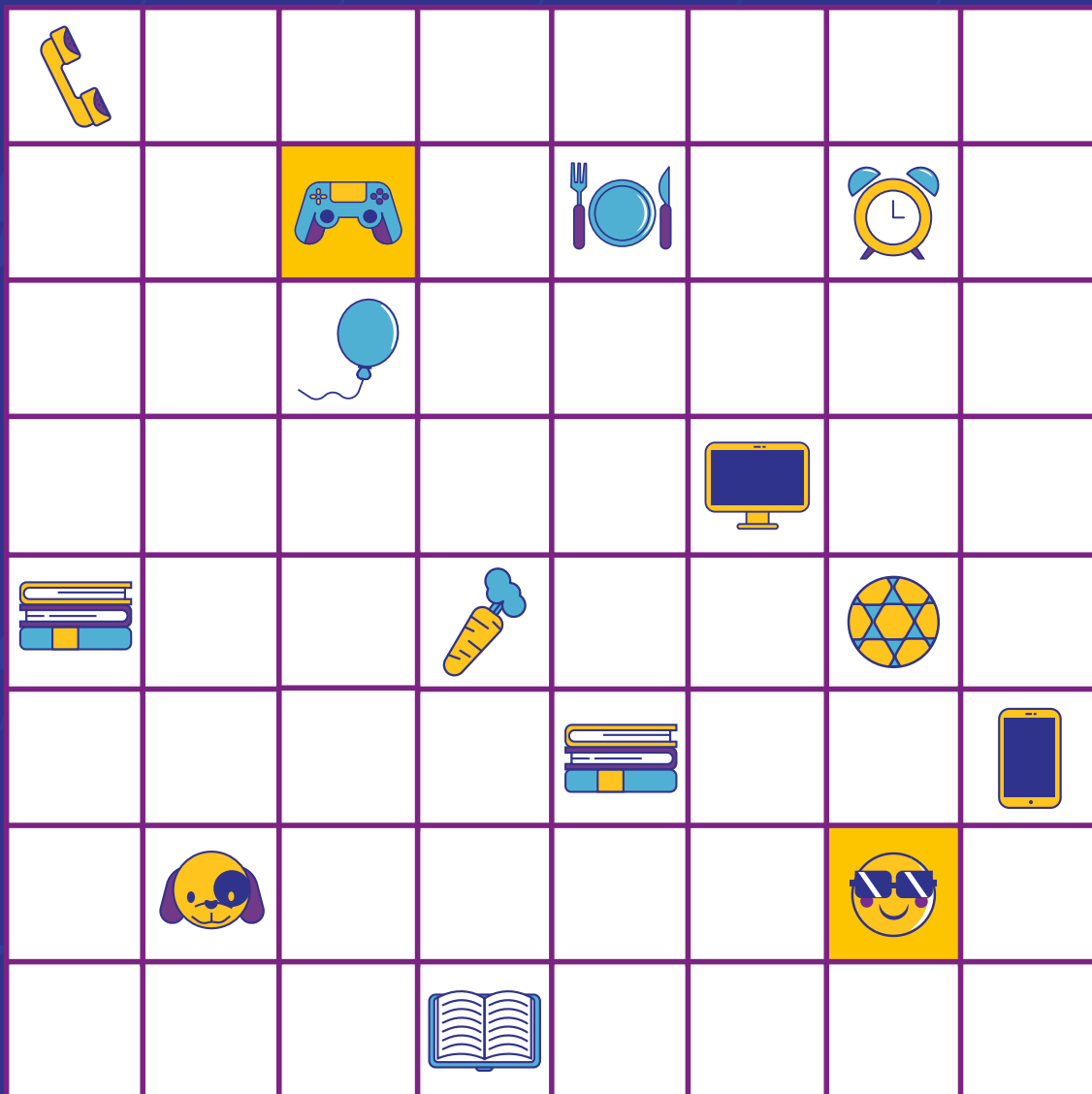
.....

GWN

.....

⚡ Pijltjes trekken

Oeps! Mister Coolio 🕶️ is zijn game controller kwijt. Leid jij hem naar zijn bakske? Opgelet voor alle rondslingerende spullen: die vakjes kan je niet gebruiken.

Teken de pijlen in de juiste richting.
De eerste pijl krijg je cadeau!

Speel jij geen games?
 Vul je profiel dan in voor gezelschapsspelletjes!

Jouw game profiel

Dit is de eerste game die ik ooit gespeeld heb:

.....

Mijn favoriete game is:

.....

3 dingen die ik leuk vind aan gamen:

1.
2.
3.

3 dingen die ik niet leuk vind aan gamen:

1.
2.
3.

Akkoord of niet?

- / Ik wil later geld verdienen met games.
- / Ik speel liever gezelschapsspelletjes dan games.
- / Ik vind dat je iets kan leren van games.

Ik game:
(schrapping wat niet past)
 vaak / soms / nooit

Liefst game ik:
(schrapping wat niet past)
 alleen / met vrienden / met ouders / met mensen die ik niet ken / niet

Stoppen met gamen vind ik:
(schrapping wat niet past)
 makkelijk / moeilijk

Maak een mediawijze GIF!

Een GIF is een korte bewegende afbeelding of korte stukjes video.

Stappenplan

1 Maak 2 tekeningen over een mediawijs onderwerp.

Ben je geen tekentalent? Gebruik dan leuke foto's!

2 Fotografeer jouw tekeningen.

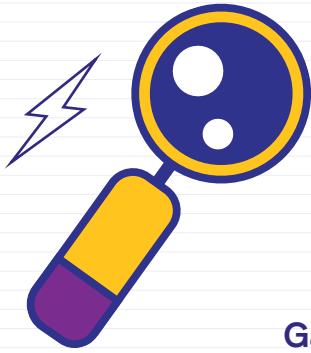
3 Open een app waar je GIFs mee kan maken (bv. Google Photos of Giphy Cam) en volg de instructies om er een GIF mee te maken.

Wil je je GIF graag delen met anderen?

Upload hem dan op het prikbord onder 'extra'.

www.deschaalvanm.be/prikbord

Mediapuzzel

Ga op zoek naar de juiste woorden.

Vul ze allemaal in en vind het verticale woord!

1. Het is groter dan een gsm, maar kleiner dan een computer.
2. Hiermee bescherm je je profiel online.
3. Vroeger werd dit ook wel een *smiley* genoemd.
4. Een ander woord voor advertenties.
5. De populairste online zoekmachine.
6. Een ... is een ander woord voor een online spelletje.
7. Dankzij het ... kunnen we videobellen met mensen aan de andere kant van de wereld!

								1.	T					
2.	W													
								3.	E					
								4.	R					
								5.	G					
								6.	G					
								7.	I					

Wat is het verticale woord?

(dit doet een gsm soms als het geluid uitstaat)

.....

10 dingen om te onthouden

1

Naast Google zijn er nog heel wat andere zoekmachines zoals DuckDuckGo.

2

Een veilig wachtwoord is zo lang mogelijk en bestaat uit meerdere letters, tekens en leestekens. Je kan zelfs spaties gebruiken!

3

Zeg je iets gemeens op het internet? Online kwetst dat net zoveel als offline. Zeg dus nooit iets dat je niet in het echte leven zou zeggen.

4

Stoppen met gamen is soms niet simpel. Vind je dit lastig? Probeer dan om geen spelletje meer te starten als je weet dat het bijna bedtijd of etenstijd is.

5

Een profiel maken op sociale media mag in België pas vanaf 13 jaar. Heel wat kinderen hebben al een account als ze jonger zijn.

6

Ook op het internet zijn er oplichters. Wil je zeker zijn dat je op een veilige website zit? Check dan of er https voor het webadres staat.

7

Met emoji's kan je snel iets duidelijk maken, maar ze kunnen ook verkeerd begrepen worden. Zo kan de emoji 😊 véél betekenissen hebben!

8

Je foto's, locatie en andere persoonlijke gegevens deel je online beter niet met vreemden. Zet daarom best je profiel op privé.

9

Zie je dat iemand online gepest wordt? Laat dan weten dat je dit niet oké vindt. Bied steun en zeg dat een volwassene kan helpen.

10

Ook vloggers en influencers maken reclame. De wet verplicht hen om dat duidelijk te maken, bijvoorbeeld via hashtags als #advertentie of #promotie, maar niet iedereen doet dit.

D/2022/13815/2